

تفسیر شریف

نفس الثقلین

تألیف

محدث جلیل القدر علامہ یخبیر

شیخ عبد علی عروسی حویزی قدس

زنده در سال (۱۰۷۳ هـ.ق)

ترجمہ

حجۃ الاسلام سید حسن موسوی خراسانی

بائش گفتار و اشرف

استاد عقیقی بخشایشی

جلد دوم

حویزی، عبدعلی بن جمعه، ۱۱۱۲ق -

[تفسیر نورالثقلین (ج ۲)، فارسی]

تفسیر شریف نورالثقلین / تألیف شیخ عبدعلی عروسی حویزی؛ ترجمه جمعی از فضلاء حوزه تفسیر؛ با پیشگفتار و اشراف [عبدالرحیم] عقیقی بخشایشی. قم: دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۸۹ -

ج ۲.

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۵۳-۵

(دوره)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۵۵-۹

(ج ۲)

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه.

۱. تفاسیر شیعه - قرن ۱۱ ق. ۲. تفاسیر مأثورہ - شیعه. الف. گروهی از فضلاء حوزه تفسیر، مترجم. ب. عقیقی بخشایشی، عبدالرحیم، ۱۳۲۲ - مصحح. ج. عنوان. د. عنوان: تفسیر نورالثقلین. فارسی.

۲۹۷/۱۷۲۶

Bp ۹۷/ح ۹۷۰۴۱

۱۳۸۹

نشانی: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، پلاک ۱۱۱. تلفن: ۷۷۴۳۴۶۲-۰۲۵۱

* تفسیر شریف نورالثقلین (جلد ۲) *

ترجمه حجة الاسلام سید حسن موسوی خراسانی

با اشراف استاد دکتر عقیقی بخشایشی

لیتوگرافی و چاپ: نوید اسلام

تألیف: عبدعلی بن جمعه عروسی حویزی

نوبت و تاریخ چاپ: اول/ بهار ۱۳۹۰

ویرایش ادبی: آقایان صلواتی کاشانی و خطیب اصفهانی

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۵۳-۵

شابک جلد دوم: ۹-۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۵۵

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

مواکز پخش: قم، خیابان ارم، پاساژ قدس. دفتر نشر نوید اسلام. تلفن: ۷۷۴۳۴۶۲-۰۲۵۱

تهران. بازار سلطانی. دارالکتب الاسلامیه. تلفن: ۵۵۶۲۰۴۱۰-۰۲۱

«حق چاپ محفوظ و مختص ناشر می باشد.»

فهرست مطالب

سوره‌ی نساء

نبرد با منافقین	۱۶۵	توبه‌پذیری خدا	۹
احکام قتل خطا و قتل عمد	۱۷۱	حقوق زنان	۱۱
عذاب مخلد	۱۷۹	حرمت ازدواج با محارم	۱۵
بدگمانی در حق دیگران	۱۸۱	ازدواج‌های حرام	۱۷
برتری مجاهدان بر قاعدان	۱۸۳	زنان شوهردار	۲۵
هجرت از سرزمین کفر	۱۸۳	ازدواج با کنیزان	۳۱
مهاجرت برای خدا	۱۹۱	مواعظ ارزنده	۳۷
حکم نماز مسافر	۱۹۵	نهی از گناهان بزرگ	۴۱
نماز خوف	۱۹۹	برتری مردان بر زنان	۴۹
تعقیب دشمن	۲۰۵	دو داور زن و مرد	۵۳
پشتیبانی نکردن از خائن	۲۰۷	حقوق خویشاوندان	۵۵
توطئه‌ی منافقان	۲۰۷	بخیلان	۵۹
سخنان در گوشی	۲۱۳	عدم انفاق چرا؟	۶۱
لجاجت بعد از آشکارشدن حق	۲۱۵	کافران در قیامت	۶۱
پیروان شیطان	۲۱۷	هوشیاری و پاکی در نماز	۶۵
وعده‌های شیطان	۲۱۹	اعمال یهود و نیت آنان	۷۱
سخنان بیهوده	۲۲۱	تهدید اهل کتاب	۷۱
بهترین دین	۲۲۳	گناه نابخشودنی شرک	۷۳
حقوق دختران یتیم	۲۲۹	نسبت دادن افترا به خدا	۷۹
اصلاح بهتر از طلاق	۲۲۹	عذاب الهی	۸۹
مالک مطلق تنها خداست	۲۲۹	بهشتیان	۹۱
قیام به عدالت	۲۳۹	بازپرداخت امانات و رعایت عدالت	۹۳
ایمان به خدا و تمام پیامبران	۲۳۹	اطاعت از صاحبان امر	۹۷
تکرار تجدید عقیده	۲۴۱	داوری حق و باطل	۱۱۹
عدم هم‌نشینی با منافقان	۲۴۵	رسول خدا حکم واقعی و الهی	۱۲۳
منافقان و شیوه‌های آنان	۲۴۷	تسلیم شدگان	۱۳۱
جایگاه منافقان	۲۵۳	آماده باش در برابر دشمن	۱۳۷
مجازات در برابر جرم	۲۵۳	تشویق به جهاد	۱۴۱
فریاد مظلوم هر چه بلندتر	۲۵۵	زندگی اندک دنیا	۱۴۳
بین پیامبران فرق نگذارید	۲۵۵	رسیدن مرگ حتمی است	۱۴۵
درخواست‌های اهل کتاب	۲۵۵	اطاعت رسول همان اطاعت خداست	۱۴۹
بهانه‌جویی‌های پی‌درپی یهود	۲۵۵	زیان شایعه‌سازی	۱۵۱
عواقب گناهان قوم یهود	۲۶۵	پندهای ارزنده	۱۵۵
وحی و پیامبران پیشین	۲۶۷	تحیت متقابل	۱۵۷
پیامبر اسلام، موعود ادیان	۲۷۵		

۴۶۷	یهود دشمن ترین مردم	۲۷۵	عیسی علیه السلام فرستاده ی خداست
۴۶۷	مهاجرت به حبشه	۲۸۱	ارث خواهران و برادران
۴۷۳	حلال خدا را حرام بشمارید		سوره ی مائده
۴۷۳	سؤگندهای بیهوده	۲۹۳	رعایت حرمت شعائر
۴۸۱	تخریم قطعی شراب	۲۹۵	محرمات از حیوانات
۴۸۵	مؤمنان نیکوکار	۳۱۳	غذای اهل کتاب
۴۸۷	احکام صید در حال احرام	۳۲۱	ادای نماز با طهارت
۴۸۹	منع کشتن صید در حال احرام	۳۳۱	پیمان خدا با پندگان
۵۰۳	صید دریایی و حلیت آن	۳۳۱	قراخوانی به عدالت
۵۰۷	بیشتر بودن، دلیل پاکی نیست	۳۳۱	شکر نعمت
۵۰۷	سؤالات بی جا	۳۳۱	پیمان از بنی اسرائیل
۵۱۳	بدعت های نابه جا	۳۳۱	پیمان شکنان
۵۱۵	شاهد گرفتن هنگام وصیت	۳۳۳	نور عظیم و کتاب آشکار
۵۲۱	خدایا تو گواه باش	۳۳۳	باور به خدا بودن مسیح علیه السلام کفر است
۵۲۳	نعمت های الهی به عیسی علیه السلام و مادرش	۳۳۵	یهود و سرزمین مقدس
۵۲۹	درخواست مانده ی آسمانی	۳۴۳	ورود به سرزمین مقدس
۵۳۱	بازگرفتن اقرار از عیسی بن مریم	۳۵۱	داستان هابیل و قابیل
	سوره ی انعام	۳۵۳	دفن بدن هابیل
۵۵۵	یهاننها و سخریه های کافران	۳۶۷	کشتن نفس بی گناه
۵۵۹	گواهی خدا بهترین گواهی ها	۳۷۵	فسادکنندگان در روی زمین
۵۶۵	افسانه سازی ها	۳۸۵	وسایلهای برای تقرب به خدا
۵۶۹	منکران معاد	۳۸۹	بریدن دست دزد
۵۷۳	از گفتار مشرکین غمگین مباش	۳۹۳	یهودیان منافق و جاسوس
۵۷۹	چرا اعجاز محسم نمی آورد؟	۳۹۷	جاسوسان اهل کتاب
۵۸۵	توحید فطری	۴۰۷	قصاص نفس در برابر نفس
۵۸۷	انذار ناپذیران	۴۰۷	پیامبری عیسی بن مریم علیه السلام
۵۹۱	جز خدا پناهگاهی نیست	۴۱۳	قرآن مصدق کتاب های پیشین
۵۹۳	فقط خدا از غیب آگاه است	۴۱۷	دوستی نکردن با اهل کتاب
۵۹۳	آن روز که جز خدا یآوری نیست	۴۱۹	مرتد تنها به خود زیان می رساند
۵۹۳	آنان را که خدا را می خوانند، از خود مران	۴۲۵	خصوصیات اولیای امور
۵۹۷	سلام بر مؤمنان	۴۳۹	دست قدرت خدا گشاده است
۵۹۷	من فقط خدای یگانه را می پرستم	۴۴۵	ابلاغ رسالت
۵۹۹	اسرار غیب نزد خداست	۴۵۹	اهل کتاب و کتب آسمانی
۶۰۱	ناظر تمام اعمال	۴۵۹	آیا آزمایش و امتحانی نخواهد بود؟
۶۰۳	ناسپاسی در برابر نعمت ها	۴۶۱	اقتنیم سه گانه
۶۰۷	دوری از مجالس گناه	۴۶۳	سرپیچی از دستورات خدا

اندرزها-----	۸۳۱
خدا و قدرت بی پایان او-----	۸۳۱
قوم نوح و فرجام کار آنان-----	۸۳۳
قوم هود و فرجام کار آنان-----	۸۳۵
قوم ثمود و فرجام کار آنان-----	۸۴۱
قوم لوط و فرجام دردناک آنان-----	۸۴۹
قوم شعیب و زلزله‌ی فراگیر در مدین-----	۸۵۵
نخست هشدار، سپس مجازات-----	۸۵۵
تقوا برکات را فرود می آورد-----	۸۵۷
داستان موسی و فرعون-----	۸۶۱
وعده‌ی خدا با موسی-----	۸۷۷
پیامبری با این ویژگی‌ها-----	۹۱۱
دعوت جهانی پیامبر خدا ﷺ-----	۹۱۳
نعمت‌های خدا بر بنی اسرائیل-----	۹۲۵
ستمکاران بنی اسرائیل-----	۹۳۱
در برابر آزمایش بزرگ بنی اسرائیل-----	۹۳۳
پراکندگی قوم یهود-----	۹۳۹
نخستین پیمان، در عالم ذر-----	۹۴۳
ضلالت پس از هدایت-----	۹۶۳
آنان که از حیوان پست‌ترند-----	۹۶۵
نام‌های نیکوی خداوند-----	۹۶۷
عذاب تدریجی-----	۹۷۳
تهمت‌های ناجوانمردانه بر پیامبر خدا ﷺ-----	۹۷۳
برپایی قیامت کی خواهد بود؟-----	۹۷۵
اسرار غیب مختص خداست-----	۹۷۷
کفران نعمت-----	۹۷۷
مخلوقات ضعیف و ناتوان-----	۹۷۹

فهرست اعلام و اشخاص ----- ۹۹۸

فهرست اماکن و مناطق ----- ۱۰۰۸

***

حکومت مطلق، از آن خداست-----	۶۱۳
ابراهیم و دعوت او به حق-----	۶۱۵
ابراهیم در ملکوت عوالم-----	۶۲۷
مواجهه‌ی ابراهیم با قوم خود-----	۶۲۹
نعمت‌های خدا به ابراهیم-----	۶۳۹
یهودیان خدانشناس-----	۶۴۷
قرآن یک کتاب پربرکت-----	۶۴۷
آنان که به خدا دروغ می‌بندند-----	۶۴۹
شکافنده‌ی دانه و صبح-----	۶۵۵
خدا و آفرینش موجودات-----	۶۵۹
خدا از شریک و فرزند منزّه است-----	۶۶۱
تو بر هدایت آنان مجبور نیستی-----	۶۶۵
به معبودان مشرکان دشنام ندهید!-----	۶۷۳
بیهانه‌جویان با معجزه هم ایمان نمی‌آورند-----	۶۷۳
هر پیامبری دشمنی دارد-----	۶۷۹
از حلال‌ها بخورید-----	۶۸۵
روشنایی و تاریکی هرگز برابر نیستند-----	۶۸۹
انتخاب پیامبر به دست خداست-----	۶۹۳
هدایت و گمراهی به دست خداست-----	۶۹۳
رسولان گروه جن و انس-----	۷۰۱
سهمیه‌بندی برای خود و خدا-----	۷۰۱
کشتن فرزندان-----	۷۰۳
انواع نعمت‌های خداوند-----	۷۰۳
حجت رسا و بالغ-----	۷۱۹
حلال‌ها و حرام‌ها-----	۷۲۳
انتظارات بی‌جا و غیر ممکن-----	۷۲۹
همه چیز من برای خداست-----	۷۴۱
هر کس مسؤول عمل خویشان است-----	۷۴۳
برتری برخی بر برخی دیگر-----	۷۴۵

سوره‌ی اعراف

سرکشی ابلیس-----	۷۵۵
چه کسی زینت خدا را حرام کرده؟-----	۷۸۷
اندرزها-----	۷۹۹
تکذیب‌کنندگان ستمکارتر از همه-----	۷۹۹
دوران آفرینش-----	۸۲۵